

Hegn, Led, Vandingssteder samt Vandafledningsgrøfter, og, forsaavidt den er drænet, naar Dræningen er foretaget og om muligt dennes Beskaffenhed. Endvidere noteres, hvor meget og hvad Art Saasæd og Frø der er nedlagt i Jorden. Med Hensyn til Bygninger, Inventarium og Hegn anføres, hvilke Mangler der er til Stede, og den Udgift saavel til Materialer som Arbejdsløn, der vil medgaa til deres Afhjælpning.

§ 21.

Naar den, der har et Husmandsbrug i Fæste, Leje eller Forpagtning, i sin Besiddelsestid har foretaget:

- 1) saadanne Nybygninger, Tilbygninger eller Istandsættelser, derunder Indlæg af Vand, Gas, Elektricitet samt Forøgelse af det mur- og nagelfaste Inventar, som har været nødvendige dels til Bygningernes Beboelse for Brugeren med ugifte Børn, dels til Ejendommens Drift som Husmandsbrug eller dog maa erkendes uomtvistelig at have forøget Husets almindelige Værdi til dette Brug,
- 2) saadanne større Grundforbedringer af Husets Tilliggende, der utvivlsomt varig har forøget dets Værdi som Husmandsbrug, saasom Opdyrkning af Overdrev, Heder, Mose eller Kær, Rydning af stenlagte Jordstykker, Udtørring af Moradser, Afsivnings- og Overrislingsanlæg,
- 3) nyttige og hensigtsmæssige mindre Grundforbedringer, f. Eks. Jordreguleringer, Brøndsætning, Hegning e. desl.,

kan han ved Fratrædelsen af Ejendommen i hvert enkelt saadant Tilfælde kræve Erstatning herfor af Ejeren.

Endvidere tilkommer der Brugeren Erstatning, naar han ved Aflevering af Huset bevislig har nedlagt mere eller kostbarere Saasæd eller Frø i Jorden, end der er overleveret ham.

§ 22.

Ved Beregningen af den i § 21 ommeldte Erstatning bliver det at tage i Betragtning, hvorledes Ejendommen er vedligeholdt, saaledes at den Forringelse, Brugeren ved mangelfuld Vedligeholdelse har paaført Ejendommen, fradrages i Erstatningen. Har Ejeren til Udførelse af de fornævnte Bygningsarbejder eller Grundforbedringer forstrakt Brugeren med Materialer eller ydet ham Hjælp med Mandskab eller Heste og Vogn, da bør Værdien af disse og andre Tilskud komme til Afdrag ved Erstatningens Fastsættelse.

Erstatningen bliver i øvrigt at bestemme efter den Værdiforøgelse, Ejendommen ved Brugsforholdets Ophør kan godtgøres at have opnaaet ved den foretagne Forbedring, uden Hensyn til den Fordel, Brugeren siden Forbedringens Udførelse har høstet af samme. Erstatningen maa i intet Tilfælde overstige Pengeværdien af det af Brugeren anvendte Arbejde og tillagte Materiale efter gangbar Pris paa den Tid, da det paagældende Arbejde blev udført.

Erstatningen for de i § 21, Punkt 3) nævnte mindre Grundforbedringer bortfalder 10 Aar efter Forbedringens Udførelse.

§ 23.

Naar Brugeren af et Husmandsbrug har opført Nybygninger eller Tilbygninger til dette, saaledes at der derfor tilkommer ham Erstatning ifølge §§ 21 og 22, er han uberettiget til at borttage saadanne Bygninger eller Tilbygninger.